

ივანე ამირხანაშვილი (საქართველო)

თაობათა კავშირი — კულტურის ნიშანი

ლიტერატურის ინსტიტუტის გზამკვლევი.

არის ამ სიტყვათშეთანხმებაში რალაც ისეთი, რაც ნება-უნებლიეთ ტრადიციის ცნებასთან გვაახლოებს. თუნდაც იმიტომ, რომ სამივე სიტყვა სწორედ ფასეულობათა შენახვისა და გადაცემის საზრისით არის გაშინაარსებული. ლიტერატურა. ინსტიტუტი. გზამკვლევი — აქ გრადაციაა. კულტურის თვითგანვითარების ძალა, როგორც პროცესი.

პროექტმა გაამართლა. ხუთი წლის წინათ დაარსებულმა სერიამ ავტორიტეტი უკვე მოიპოვა. პირველი იყო „წმინდა ნინოს ცხოვრება და ქართლის მოქცევა“ (2009), მეორე — „იაკობ ცურტაველის „შუშანიკის ნამება“ და ადრექრისტიანული კულტურა“ (2012), მესამე ეს კრებულია — „ათონის საღვთისმეტყველო-ლიტერატურული სკოლა“, რომელიც ლიტერატურის ინსტიტუტის გამომცემლობამ შარშან გამოსცა.

ქართული კულტურა ვალშია ათონის ლიტერატურული სკოლის წინაშე. ამიტომ ყოველი ფაქტი, რომელიც ხელს უწყობს ამ ისტორიული კერის შესწავლასა და გამომზეურებას, არის საყურადღებო ნაბიჯი, გადადგმული ეროვნული თვითიგივეობის დადგენის გზაზე.

ათონი — ეს სასწაულია, რომელიც ყოველდღე ხდება, მიუხედავად იმისა, რომ დიდი ხანია ჩვენთვის ფიზიკურად აღარ არსებობს. ქალკედონის ნახევარკუნძულზე მოღვაწე ქართველმა ბერებმა მიზანდასახული შრომის შედეგად შეცვალეს ჩვენი კულტურის ორიენტირები და ახალი მიმართულება მისცეს მას. იოანეს, ეფთვიმეს, გიორგის, ათანასეს, გაბრიელისა და სხვა მთაწმინდელთა მოღვაწეობამ საქართველო ევროპული აზროვნებისა და კულტურული პროცესების არეალში ჩართო, რითაც ქართველ ერს საშუალება მიეცა გადაერჩინა სულიერი ფასეულობანი და შეენარჩუნებინა ეროვნული თვითმყოფადობა.

ათონმა თავს იდგა არაბთა მიერ გაჩანაგებული ახლო აღმოსავლეთისა და ტაო-კლარჯეთის კულტურული კერების მემკვიდრეობა. ათონელებმა მიზნად დაისახეს ამოევისოთ ქართულ სააზროვნო სივრცეში გაჩენილი ხარვეზი და თანამემამულეებისთვის გაეცნოთ დასავლეთის ინტელექტუალური სიმდიდრე.

ათონი იყო ნაწილი იმ კულტურული პოლიტიკისა, რომელსაც სახელმწიფოს დახმარებით ახორციელებდა ინტელექტუალური ელიტა. ქართველთა ლიტერატურული ცხოვრება არასოდეს ყოფილა ისეთი ეფექტური და მიზანმიმართული, როგორც ათონის პერიოდში. გზამკვლევის ეს გამოშვება აღნიშნული ტრადიციის გააზრებისა და წარმოჩენის სულისკვეთებით არის აღსავსე, რაც სარედაქციო საბჭოს, სარედაქციო კოლეგიისა და, რალა თქმა უნდა, ავტორთა დამსახურებაა. ნიშანდობლივია, რომ კრებულში შედის თანამედროვე ქართული ფილოლოგიის

ყველა თაობის წარმომადგენელთა შრომები, რომლებშიც განხილულია სახისმეტყველების, ჰიმნოგრაფიის, ტექსტოლოგიის, ქართული ენის, აგიოგრაფიული სტილისა და ეკლესიის ისტორიის საკითხები.

ავტორები — დარეჯან მენაბდე, გოჩა კუჭუხიძე, საბა მეტრეველი, გიორგი ალიბეგაშვილი, ირმა ყარაულაშვილი, ლაურა გრიგოლაშვილი, ქეთევან ბეზარაშვილი, ეკა დულაშვილი, ელგუჯა ხინთიბიძე, ნანა მრეველიშვილი, ნინო დობორჯგინიძე, ეკა ჩიკვაძე, ექვთიმე კოჭლამაზაშვილი, ირინა ნაცვლიშვილი — ერთიანობა, კვალიფიკაცია, ხარისხი, რენომე.

ერთი სიტყვით, ლიტერატურის ინსტიტუტის გზამკვლევი ღირსეულად განაგრძობს ტრადიციას, რომელიც მკვლევართა წინა თაობებმა შექმნეს ქართულ ფილოლოგიაში. ტრადიციასთან ერთად, ამ საქმეში არის მსოფლმხედველობა და კულტურა, როგორც სივრცის ორგანიზების ფორმა, ერთი მხრივ, და, მეორე მხრივ, წინაპართა კულტის თავყვანისცემა, რაც სხვა არაფერია, თუ არა ისტორიის უწყვეტობა.

**Ivane Amirkhanashvili
(Georgia)**

Connection between Generations –Sign of Culture

Summary

Key words: The Guide of the Institute of Literature, “Theological-Literary School of Athos”.

The series of works which have been founded five years ago have already received wide acclaim. The first in the series was “The Life of St. Nino and Conversion of Kartli” (2009), the second – Iakob Tsurtaveli’s “The Martyrdom of Shushanik” and Early-Christian Culture” (2012), and the third is this collection - “Theological-Literary School of Athos”, which was published by Institute of Literature Press.

Georgian literature owes much to the literary school of Athos. Therefore each fact which supports the study of this historical source should be encouraged. It will be a step forward towards finding out national identity.

The pathfinder of Institute of Literature continues the tradition established by the predecessor researchers in Georgian philology. Besides tradition, there is worldview and culture one the one hand, as a form for organizing space and on the other hand, worship of ancestor’s cult, which is nothing more than the continuity of history.